

üvegfal, amelyet elfedni, betakarni akar a saját problémavilágának esszenciális és elvont képnyelvi kifejezési eszközeivel, amelyeknek absztrakt konkrétságai sokkal inkább hasonlítanak az alkotó belső univerzumának, azaz a leszűrt és kicsapódó élményeinek kivételéhez és kipárolgásaihoz, semmint a külső benyomások leképezéséhez. Kéri tehát – hogy ne lásson semmi külső zavarót ebben a dialógusban – táblaképeiben a panaszfal metaforáját alkotja meg, és elsősorban önmagával folytatott párbeszédet. Ám felületképző geometriáját (mint természetes és szertartásos szövetségesét) közvetítő közegként, liturgikus monumentumként, intellektuális és egyben érzéki képostyaként, meditációs tárgyként ajánlja fel a nézőknek.

Látszólag nem túl sok minden történik ezeken a festményeken. Távolról csak mértani arányrendszerekbe, alig rétegzett informel felületekbe és tubusszínbe kényszerített szín- és kompozíciós feszültségeket érzékelünk. Mégis micsoda dráma sűrűsödik bennük! Mindig dráma, mindig tragikus felhangokkal és végkifejlettel, stációs észjárású, mély, felkavaró érzelmekkel, szigorú tapasztalati sűrítvényekkel, komoly gondolatépítvényekkel, közelről ígész emlék-szövetekkel – sohasem az önfelelt játék ösztönével.

Kéri nem szokványos – olykor még azt is megkockáztathatjuk, hogy titokzatos – absztrakt kompozíciós arányrendszere, a kékekre, vörösekre, sárgákra, feketékre, fehérekre, szürkékre és barnákra redukált színvilága, valamint különféle nyomhagyó eljárásokkal gazdaggított felületzilipjei összességében a klasszikus és modern művészettörténet tárházát, toposzait és izeit idézők. Érdekes, hogy a zöld színt ezidáig csak egyetlen egyszer alkalmazta. Végezetül azt a kijelentést is megkockáztathatjuk, hogy Kéri Mihály – a festő – képeinek szertartásmestere. Mert kétségtelen, hogy művei hordoznak valamit az ikonfestés szemléletéből és természetéből is. Gondoljunk csak a színek önértékére, azok árnyalatok nélküli egymás mellé helyezésére, az ábrázolt valóságon túlmutatató jelképiségére, a kép magában álló, mégis helyettesítő mivoltára, mikro- és makrokozmosz jellegére, összpontosításában a majdhogynem mitikus és misztikus eksztázisára.

És ezzel a megközelítéssel már mintha meg is érkeztünk volna Szentendrére, a Vajda Lajos Stúdió Pinceműhelyébe, egy, az 1930-as években keletkező művészeti áramlat forrásvidékének a 21. századba átszivárgó, szerteágazó partjainak egyikére.

És talán jó, ha tudjuk, hogy Kéri Mihálynak 1989-ben volt utoljára egyéni kiállítása a festők városának Művésztelepi Galériájában. Akkor Somogyi György társaságában. Most önállóan, lelket emelően.

Bakos András

Kulturális gyorsbűfé?

Az Unicredit Tehetségprogram díjazottjai

→ Dorottya Galéria, Budapest

→ 2012. június 7–12.

A fiatal pályakezdő művészek helyzete bizonytalan. Ez a mondat szakmai körökben mára már közhelynek számít. Mégis van benne igazság, nem is kevés. A friss diplomás alkotók egzisztenciája néha tényleg egy-egy szalmaszálon múlik, amelybe kapaszkodva, szorgos munkával kibontakoztathatják tehetségüket. A szalmaszál lehet állami ösztöndíj (Derkovits Gyula képzőművészeti ösztöndíj), de érkezhetsz művészetet támogató privát intézményektől, alapítványoktól is. Ahogy Boris Groys budapesti előadásán, a Ludwig Múzeumban¹ hallhatták az érdeklődők, az államilag támogatott művészeti intézmények jövője nyugaton is kérdésessé vált, hiszen tevékenységüket nehéz megkülönböztetni a galériák tevékenységétől: mindkettő sikeres művészek alkotásainak gyűjtésével, katalogizálásával, kanonizációjával foglalkozik. Csakhogy a kortárs galériák a szabad verseny szülőit, míg a múzeumok egy felvilágosodás-korabeli kultúrideológia képviselői. Azt, hogy az adófizető állampolgárok zsebéből kiemelt összegeket a kortárs kultúra bizonyos elvek alapján összeválogatott képviselőinek „eltartására” fordítsák, azt egyre többen támadják. És mindez a kulturális identitására oly büszke, azt mindenáron megőrizni szándékozó nyugati kortárs szellemi élet egyik jelensége.

A helyzet itthon némileg prózaibb: a kimerülőfélben lévő állami tartalékok nem képesek a pályakezdő művészeket megfelelő támogatással ellátni, amely bizto-

¹ Boris Groys: *On Similarity*; A marginalitás elméleti és kritikai problémái napjaink művészetében művészetében (előadásorozat). Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, 2012. május 22.

BERECZKI KATA
Képfotózók, 2012, akril, vászon, 50 × 70 cm

sítaná a művészek szellemi beéréséhez szükséges hátszelet. Elnézve a világ művészeti intézményeinek hangsúlyosodó problémáit, azt kell mondanom: ebben a tekintetben nem mi vagyunk lemaradva időben, fejlettségben, hanem az idő hagyott le bennünket, művészetet, kurátorokat és művészeti írókat. A szakma helyét fokozatosan az esztétikai kutatásokat, művészi kísérletezéseket árgus szemmel figyelő, azokra az értékesítés vagy a birtoklás szándékával lecsapó piac, a művészeti marketing és a magángyűjtemények foglalják el. Ezért lehet az, hogy míg a művészet intézményei látszólag őrzik pozícióikat, mint a „textuális és vizuális szemét” (Groys)² kiválogatása céljából fenntartott szervezetek, valójában egyre több művész folyamodik ún. gerillataktikákhoz, hogy a művészet intézményeinek megkerülésével közvetlenül szólhasson a művészet iránt érdeklődő közönséghez (pl. street art). Ilyen premisszák mellett természetes, hogy említést érdemelnek azok a magánkezdeményszervezetek, amelyek valamilyen formában hatni akarnak a kultúra itthoni fejlődésére, anyagi, de egyben szellemi támogatást is nyújtva a hazai művészet kibontakozásához.

Ilyen kezdeményezésként hirdették meg idén először az Unicredit Tehetségprogramot is. A fiatal alkotókat négy féléves ösztöndíjjal és további tíz egyszeri díjjal támogató kezdeményezés hiánypótló vállalkozásnak számít, amelynek bevallott célja a hazai kortárs művészet fellendítése. Hogy ezt a feladatát betölthesse, a pályázatnak nem elég anyagi támogatást nyújtania a választott művészek számára, szellemi csapást, irányt kell mutatnia a kortárs művészeti élet egésze számára. Ehhez a kortárs művészeti diskurzus iránt érzékeny, azt friss, egyedi szemszögből megközelítő alkotókat kell tudnia bemutatni.

A pályázat csak a festészetre irányult, ezért jogosan vetődik fel a kérdés: a szűkített monomediális keresztmetszet milyen képet „fest” a fiatal alkotók világképéről? Felfedezhetőek-e tendenciák, amelyek esetleg meghatározóvá, példaképekké válhatnak egy még egyetemi hallgató vagy friss diplomás művész számára?

Az Unicredit tehetségprogramja ezt a szellemi csapást végső soron nem jelöli ki. A műveket összefogó, egységes választási szempont hiánya miatt létrejövő szellemi vákuumot a művek sokszínűsége csak részben képes betölteni. Láthatunk itt Matisse parafrázisokat (ZÉKÁNY DIÁNA: *Anyra laza*), Gulácsy Lajos álmvilágát megidéző ködös, fiktív szobabelsőket (PINCZÉS JÓZSEF: Cím nélkül) Grant Wood *Amerikai gótiká-*

SZERDI GÁBOR
Bala-tone, 2012, olaj, vásznon, 100 × 100 cm

ját (1930) laza stílusban parafrázeáló, Jane Austentől címet kölcsönző *Büszkeség és balegyenese* (Lakatos Áron) mellett. Kiemelném a második helyezett ORR MÁTÉ alkotását (*Az első csók*), amely szürreális látványvilágával Hieronymus Bosch szörnyalakjainak domesztikált változatain keresztül idioszinkratikus megvilágításban mutat be bizonyos, társadalmi normák által elfojtott, de bújtatottan mindenkiben jelen lévő ösztönöket és vágyakat.

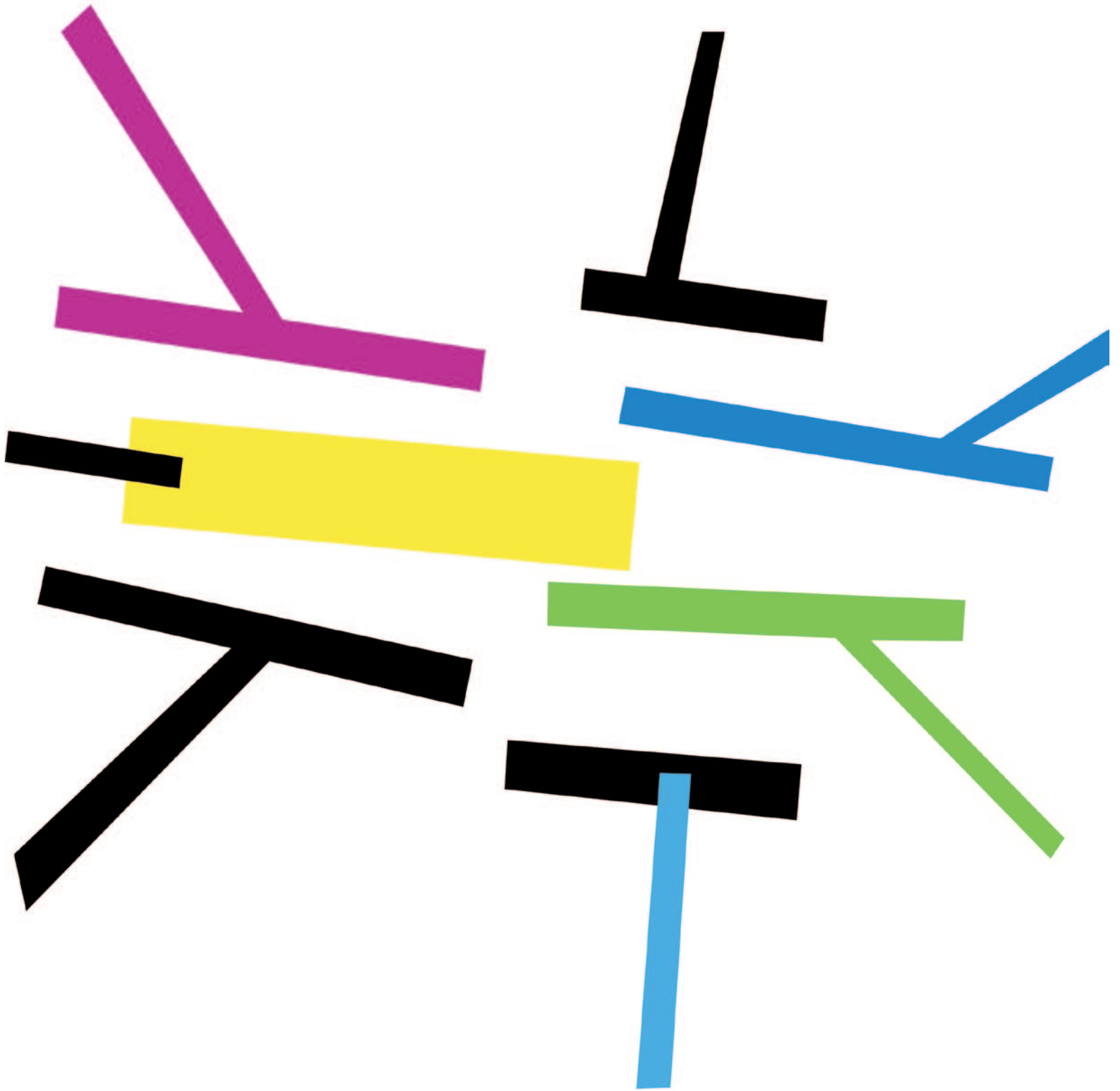
Úgy tűnhet a néző számára, a fiatal művészek kevés szállal kötődnek a kortárhoz, sokkal otthonosabban mozognak a művészettörténet szilárd talaján, azon belül is inkább a huszadik század első felének vibráló, kozmopolita és expresszív világában. Egymás mellett láthatjuk a Goya fekete korszakát megidéző, monumentális hatású, gyermekei felfalása után azonban elégedetten szunyókáló Szaturnuszra hajazó fejet (BETUKER ISTVÁN: *Az alvó*), a pop-art szabad szín- és formavilágát is felhasználó fotorealista portrét (SZERDI GÁBOR: *Bala-tone*) és Jean Dubuffet korai munkáiból is építkező monokróm alkotót (CSABAI RENÁTÓ: *Meztelen lány*). Vajon trend lenne a fiatal alkotóknál a nyugati kultúra legviharosabb, és művészeti szempontból talán legizgalmasabb századának nagyjait idézni?

Vagy talán csak a mindent eldöntő, omnipotens piac választ ki a kulturális étlapról aktuális ízlésének megfelelő, némi nosztalgiával is megfűszerezett „ínyencségeket”? A kiállítás művei közül BERECKZI KATA munkája (*Képfotózók*) ragadja meg legjobban a rendezés szellemiségét. Papírmászerű profilban megfestett popalakjai Andy Warhol Marilyn-sorozatát és más huszadik századi műveket céloznak meg digitális fényképezőgépek objektívjeivel. Modern turisták ők, a kultúra turistái, akik LCD képernyők pixelei segítségével értelmezik a műveket, akik számára a kultúra szerves részét képezi a múzeumi gyorsbűfé választéka is, amely, valljuk be, gyakran könnyebben fogyasztható, mint az örökös önigazolással, öndefinícióval küszködő, a kortárs művészet helyzetére is reflektáló műalkotások. A Doroty Galéria kulturális svédasztala legalábbis ezt látszik igazolni.

² Boris Groys: *Az utópia természetrajza*, ford. Sebők Zoltán; Kijárat Kiadó, Budapest 1997

The New Contemporary
20–23 Sept 2012

VIEN NAFAIR

SEJT

Az FKSE művészeinek csoportos kiállítása

Kiállító művészek: Albert Ádám, Antal Balázs, Antal István, Balázs József Tamás, Bada Emőke, Borsos Lőrinc, Camilla Englund, Ember Sári, Erdei Kriszta, Fátyol Viola, Fischer Judit, Follard Barbara, Fridvolszki Márk, GRUPPO TÖKMAG, Horváth Tibor, Kerekes Gábor, Keresztesi Botond, Kerecsi Nemere, Király Gábor, Kovács Balázs Kóbalov, Loránt Anikó, NEMIMIVOLTUNK!CREW [Brückner János, Filler Máté, Szabó Ottó], Navratil Judit, Orbán György, Papp Ramóna, Radics Márk, Ráskai Szabolcs, Siegmund Ákos, Szabó Eszter, Szemző Zsófia, Szigeti Árpai, Szigeti Gábor Csongor, Szinyova Gergő, Tangl Edit, the Randomroutines, Tranker Kata, Vécsei Júlia

A kiállítás kurátora: Zsikla Mónika művészettörténész – Hybridart

A kiállítás megtekinthető: 2012. augusztus 14 – szeptember 5.

Helyszín: MODEM, 4026 Debrecen, Baltazár Dezső tér 1.

Diane Arbus

● MARTIN-GROPIUS-BAU
www.gropiusbau.de
BERLIN
2012. 06. 22 – 09. 23.

Lia and Dan Perjovschi

● IFA-GALERIE
www.ifa.de
STUTTGART
2012. 07. 20 – 09. 23.

TO THE MUSEUM OF MODERN DREAMS. Artistic Concepts of the 1960s to the 1980s

● STAATSGALERIE
www.staatsgalerie.de
STUTTGART
2012. 06. 25 – 09. 30.

It's John Cage

● STAATSGALERIE
www.staatsgalerie.de
STUTTGART
2012. 07. 21 – 11. 11.

Olaszország

Plamen Dejanoff

The Bronze House
● MAMBO
www.mambo-bologna.org
BOLOGNA
2012. 06. 01 – 09. 09.

Románia

SubREAL

Retrospect
● MNAC
www.mnac.ro
BUKAREST
2012. 05. 31 – 09. 30.

Spanyolország

Centre Internacional de Fotografia Barcelona (1978-1983)

● MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA
www.macba.es
BARCELONA
2012. 01. 26. – 08. 22.

The Inverted Mirror: Art from the Collections of "la Caixa" Foundation and MACBA

● GUGGENHEIM MUSEUM
BILBAO
www.guggenheim-bilbao.es
BILBAO
2012. 01. 31 – 09. 02.

Rosemarie Trockel

a cosmos
● MUSEO NACIONAL CENTRO DE ARTE REINA SOFIA
www.museoreinasofia.es
MADRID
2012. 05. 23 – 09. 24.

Mona Hatoum

● FUDACIÓ JOAN MIRÓ
http://fundaciomiro-bcn.org/
BARCELONA
2012. 06. 22 – 09. 24.

David Hockney

A Bigger Picture
● GUGGENHEIM MUSEUM
BILBAO
www.guggenheim-bilbao.es
BILBAO
2012. 05. 15 – 09. 30.

Svájc

STATUS – 24 Contemporary Documents

Rosângela Rennó
Strange Fruits
● FOTOMUSEUM WINTERTHUR
www.fotomuseum.ch
WINTERTHUR (ZÜRICH)
2012. 06. 09 – 08. 26.

Pieter Hugo

This must be the place / Selected works 2002-2011
● MUSÉE DE L'ÉLYSÉE
www.elysee.ch
LAUSANNE
2012. 06. 08 – 09. 02.

Rosa Barba

Time as Perspective
● KUNSTHAUS
www.kunsthauus.ch
ZÜRICH
2012. 06. 06 – 09. 09.

Jeff Koons

● FONDATION BEYELER
www.beyeler.com
BASEL
2012. 05. 13 – 09. 13.

Svédország

Social Fabrik

● LUNDS KONSTHALL
www.lundskonsthall.se
LUND
2012. 06. 09 – 09. 02.

Irving Penn

Diverse Worlds
● MODERNA MUSEET
www.modernamuseet.se
MALMÖ
2012. 06. 16 – 09. 02.

August Strindberg

Fotografiska
http://en.fotografiska.eu
● STOCKHOLM
2012. 05. 11 – 09. 08.

Painting as Action

● MODERNA MUSEET
www.modernamuseet.se
STOCKHOLM
2012. 06. 02 – 09. 09.

Törökország

Berlinde de Bruyckere

● ARTER SANAT IÇIN ALAN / SPACE FOR ART
www.arter.org.tr
ISTANBUL
2012. 06. 21 – 08. 26.

After Yesterday / From The Photography Collection Of İstanbul Modern

● ISTANBUL MODERN
www.istanbulmodern.org
ISTANBUL
2012. 02. 16 – 09. 23.

Ukrajna

Anish Kapoor

● PINCHUKARTCENTRE
http://pinchukartcentre.org
KIJEV
2012. 05. 19 – 09. 30.

KÜLFÖLD /AMERIKA

Argentína

Los Carpinteros
● FAENA ARTS CENTER
www.faenaartscenter.org
BUENOS AIRES
2012. 05. 15 – 08. 12.

Brazília

Deseando lo real / Austria Contemporánea

● MUSEO UNIVERSITARIO ARTE CONTEMPORANEO (MUAC)
www.muac.unam.mx
MEXICO CITY
2012. 06. 30 – 09. 02.

USA

Impressionism in a New Light: From Monet to Stieglitz

● CARNEGIE MUSEUM OF ART / HEINZ GALLERIES AND FORUM GALLERY
http://web.cmoa.org/
PITTSBURGH
2012. 05. 12 – 08. 26.

Ecstatic Alphabets/Heaps of Language

● MUSEUM OF MODERN ART (MOMA)
www.moma.org
NEW YORK
2012. 05. 06 – 08. 27.

Roy Lichtenstein

A Retrospective
● THE ART INSTITUTE OF CHICAGO
www.artic.edu
CHICAGO
2012. 05. 22 – 09. 03.

Dance Works I: Merce Cunningham / Robert Rauschenberg

● WALKER ART CENTER
www.walkerart.org/
MINNEAPOLIS
2011. 11. 03 – 2012. 09. 08.

Janet Cardiff & George Bures Miller

THE MURDER OF CROWS
● PARK AVENUE ARMORY
www.armoryonpark.org
NEW YORK
2012. 08. 03 – 09. 09.

Christer Strömholm

Les Amies de la Place Blanche
● INTERNATIONAL CENTER OF PHOTOGRAPHY
www.icp.org
NEW YORK
2012. 05. 18 – 09. 12.

Art of Another Kind: International Abstraction and the Guggenheim, 1949-1960

● SOLOMON R. GUGGENHEIM MUSEUM
www.guggenheim.org
NEW YORK
2012. 06. 08 – 09. 12.

Solo projects by Rey Akdogan, Edgardo Aragón, Ilija Karilampi, and Caitlin Keogh

● P.S.1 CONTEMPORARY ART CENTER
http://ps1.org
NEW YORK
2012. 06. 03 – 09. 17.

Edouard Vuillard

A Painter and His Muses 1890-1940
● THE JEWISH MUSEUM
www.thejewishmuseum.org
NEW YORK
2012. 05. 04 – 09. 23.

ART MARKET 2012 | BUDAPEST

NEMZETKÖZI KORTÁRS
KÉPZŐMŰVÉSZETI VÁSÁR

Időpont: 2012. november 8-11.
Helyszín: Budapest, Millenáris

„Az Art Market Budapest nem csupán művészeti vásár, hanem olyan találkozóhely is egyben, ahol a szakma és a látogatók megtekinthetik és megvitathatják Közép- és Kelet-Európa művészetét, amely fejlett és szofisztikált, de sokak számára még felfedezésre vár.”

Nicola Trezzi,
a Flash Art Magazine szerkesztője,
a Prágai Biennálé kurátora,
az Art Market Budapest kuratóriumának tagja

|| MÉG.TÖBB.KORTÁRS ||

www.artmarketbudapest.hu | www.facebook.com/ArtMarketBudapest
info@artmarketbudapest.hu